

LEDELSESKOMMENTARER 2022

Innledning

Forsvarsdepartementet (FD) er et ordinært statlig forvaltningsorgan som har ført sitt driftsregnskap etter kontantprinsippet i 2022.

FD er et regjeringskontor med ansvar for utforming og iverksetting av norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. Departementet er videre ansvarlig for overordnet styring og kontroll av underlagte etaters virksomhet. Som en del av den utøvende statsmakt styrer og følger FD opp etatens virksomhet.

Bekreftelse

Årsregnskapet for 2022 er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet, herunder rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Regnskapet er ført etter kontantprinsippet, jf. bevilgningsreglementet § 3, tredje ledd.

FD mener regnskapet gir et dekkende bilde av departementets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

FDs regnskap for 2022 viser en total utgiftsføring på kr. 5 415 074 729,- og en total inntektsføring på kr. 391 189 482,-. Til sammenligning viste FDs regnskap for 2021 en total utgiftsføring på kr. 2 357 153 852,- og en total inntektsføring på kr. 139 395 779,-. FD disponerte totalt kr. 6 094 079 000,- på utgiftssiden i 2022. Disponibelt og benyttet beløp inkluderer kr. 2 639 250 000,- i militær støtte til Ukraina. Av Totale inntekter i 2022 inkluderer en innbetaling på kr. 235 000 000,- som gjelder erstatning ifm med forliset av KNM Helge Ingstad som er postert mot kap. 530929 Tilfeldige inntekter.

Drift av FD er budsjettet på kap. 1700 Forsvarsdepartementet, post 01 driftsutgifter. Tildelingen på posten dekker FDs ordinære driftsutgifter som lønn og godtgjørelser, reiser i inn- og utland, representasjon, kompetanseoppbygging, utgifter til husleie samt vedlikehold og drift av bygningsmassen. I tillegg dekker posten bl.a. utgifter til FDs internrevisjon, utgifter til Norges faste delegasjon til NATO og Militærmisjonen i Brussel, forsvarsråder, forsvarsattacheer og militærrådgivere ved norske utenriksstasjoner, samt Felles IKT-løsning for departementsfellesskapet og regjeringen.

Departementets mindreforbruk på post 01 etter avgitt belastningsfullmakt og korrigert for merinntekter, utgjør til sammen 21,5 mill. kroner, jf. note B. Mindreforbruket utgjør omlag 3% av disponible midler på posten i 2022. FD har i 2022 vært kostnadsbevisste og har utøvd strenge prioriteringer ved gjennomføringen av aktiviteten i 2022. Ny post 22 IKT-virksomhet under kap. 1700 Forsvarsdepartementet har i 2022 et tilsvarende mindreforbruk på om lag 59 mill. kroner.

I tillegg regnskapsfører FD på andre kapitler og poster, dels basert på belastningsfullmakter, og dels basert på tildeling. Dette gjelder bl.a. bokføring av investeringskostnader under kap. 1760, post 45, overføring av Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt og ulike tilskuddsordninger.

Krigsutbruddet i Europa har i utstrakt grad preget FD sin virksomhet gjennom 2022, og har satt krisehåndteringen i FD på prøve. FD har lyktes godt med å opprettholde produksjon og leveranseevne med flere komplekse leveranser knyttet til løpende omprioriteringer og justeringer som resultat av den nye sikkerhetspolitiske situasjonen. FD har evnet å utvikle og opprettholde en situasjonsforståelse knyttet til den sikkerhetspolitiske situasjonen, og har balansert godt mellom helhet og langsiktighet på den ene siden, og stor dynamikk i omgivelsene på den andre siden. Gjennom året har norske posisjoner blitt tydeliggjort og alliert samvirke har økt. FD har styrket politikktutvikling og koordinering gjennom samhandling og dialog med NATO, allierte og partnere, samt med øvrige departementer. Industri- og materiellsamarbeid står sentralt i både det nasjonale og internasjonale samarbeidet. FD har bidratt til å opprettholde og videreutvikle forsvarssektorens operative evne gjennom tilrettelegging og ledelse av alliert og nasjonal trening, sikkerhets- og forsvarspolitisk samarbeid med sentrale allierte og partnere og videre gjennom kriseledelse under den forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa. Mandat for fagmilitært råd til forsvarssjefen markerte oppstart av ny langtidsplan, samtidig som det i styringen av etatene og i FDs egen virksomhet er gjort grep for å styrke gjennomføring av gjeldende langtidsplan for perioden 2021-2024. FD har en aktiv og god dialog med etatene, og har foretatt prinsipielle avklaringer knyttet til innføring av ny styringsmodell for sektoren. Styringskiftet skal sørge for en mer overordnet styring fra departementet og sikre økt ansvar for egen utvikling til etatene. FD har gjennomført en mer helhetlig, realistisk og koordinert planlegging og internstyring i 2022, med større grad av samhandling og innsikt i flyt i FDs interne prosesser. Personalpolitikken er videreutviklet og FD har fått god innflytelse i NATO i arbeidet med godt styresett internasjonalt. Samlet sett vurderes måloppnåelse for 2022 som tilfredsstillende.

Revisjon av regnskapene

Riksrevisjonen reviderer regnskapet for Forsvarsdepartementet og gir en revisjonsberetning. Revisjonsberetningen vil bli lagt ut på [Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no) på samme sted som årsregnskapet så fort den foreligger fra Riksrevisjonen.

Oslo, 15. mars 2023

Frede Hermansen
Departementsråd

Virksomhet: Forsvarsdepartementet

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2022

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2022	Merutgift (-) og mindregift	Postert på avgitte bevilgningsfullmakter*	Avvik fra tildeling
1700	Forsvarsdepartementet	01	Driftsutgifter	A,B	724 056 000	611 483 881	112 572 119		
1700	Forsvarsdepartementet	21	Spesiale driftsutgifter	A,B	140 719 000	4 382 513	136 336 487		
1700	Forsvarsdepartementet	22	IKT-virksomhet	A,B	431 673 000	375 193 243	56 479 757		
1700	Forsvarsdepartementet	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	A,B	7 180 000	5 025 389	2 154 611		
1700	Forsvarsdepartementet	52	Overføringer statlige forvaltningsorganer	A,B	19 300 000	19 847 754	-547 754		
1700	Forsvarsdepartementet	60	Overføringer til kommuner og fylkeskommuner	A,B	600 000	600 000	0		
1700	Forsvarsdepartementet	71	Overføringer til andre	A,B	85 787 000	78 716 940	7 070 160		
1700	Forsvarsdepartementet	73	Forskning og utvikling	A,B	216 777 000	138 974 374	77 802 626		
1700	Forsvarsdepartementet	78	Norges tilskudd til NATO og internasjonale driftsbudsjetter	A,B	1 001 885 000	970 777 660	31 107 340		
1700	Forsvarsdepartementet	79	Militær støtte til Ukraina	A,B	2 239 250 000	2 239 251 000	-1 000		
1716	Forsvarets forskningsinstitutt	51	Tilskudd til Forsvarets Forskningsinstitutt	A,B	274 775 000	264 888 151	9 886 849		
1760	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	01	Driftsutgifter	A,B	52 602 000	4 965 723	47 636 277		
1760	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	44	Fellefinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel	A,B	150 000	0	150 000		
1760	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	45	Større utstyrsanskaffelse og vedlikehold	A,B	899 325 000	538 356 477	360 968 523		
0021	Statsrådet	01	Statsrådet	B	0	1 120 293			
0100	Utenriksdepartementet	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	B	0	254 300			
0118	Utenrikspolitiske satsinger	71	Globale sikkerhetsspørsmål	B	0	250 000			
0140	Utenriksdepartementet	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	B	0	176 717			
0159	Regionbevilgninger	71	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	B	0	1 694 664			
0471	Statens erstatningsansvar og Stortingets retfærdsvederlagsordning	71	Europe og Sentral-Asia	B	0	1 251 913			
1633	Nettordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter	B	0	157 663 837			
Sum utgiftsført					6 094 079 000	5 415 074 729			

Innlekkingskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling**	Regnskap 2022	Merinntekt og mindretinntekt(-)	Postert på avgitte belastningsfullmakter*	Avvik fra tildeling
4700	Forsvarsdepartementet	01	Driftsinntekter	9 627 000	13 279 464	3 652 464	923 374	4 575 838
4700	Forsvarsdepartementet	02	IKT-virksomhet, inntekter	75 000 000	77 555 455	2 555 455		2 555 455
5605	Reinter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	83	Av alminnelige fordringer	0	0	0		
5309	Tilfødige inntekter	29	Ymse	0	243 157 895	243 157 895		
5700	Folkehøgskolens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift	0	57 186 638	57 186 638		
Sum inntektsført					84 627 000	391 189 482		

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

Kapitalkontoer		5 023 885 246
60081301	Norges Bank KK innbetalinger	585 749 732
60081302	Norges Bank KK utbetalinger	-5 597 023 287
717001	Endring i mellomværende med statskassen	-12 611 692
Sum rapportert		0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2022	2021	Endring
717001	Aksjer under Forsvarsdepartementet	197 929 535	197 929 535	0
	Mellomværende med statskassen	-26 655 199	-14 043 507	-12 611 692

*Merk at tilleggsplommene er kun aktuelle for virksomheter som har signert bevilgningsfullmakt på *anbefalteposter*. Tilleggsplommene skal dechifres når det ikke er gitt slik bevilgningsfullmakt. Strøveite rett skal ikke fylles inn.

** Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte bevilgningsfullmakter (gjelder både for driftskapitler og inntektskapitler). Se note B *Forklaring til brukte fullmakter og bevilgning av midlig overførbartskap til merke* for mer informasjon om forklaring.

Note A

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
Kap. 1700, post 01	45 286 000	678 770 000	724 056 000
Kap. 1700, post 21	0	140 719 000	140 719 000
Kap. 1700, post 22	0	431 673 000	431 673 000
Kap. 1700, post 43	5 680 000	1 500 000	7 180 000
Kap. 1700, post 52	0	19 300 000	19 300 000
Kap. 1700, post 60	0	600 000	600 000
Kap. 1700, post 71	3 895 000	81 892 000	85 787 000
Kap. 1700, post 73	66 687 000	150 090 000	216 777 000
Kap. 1700, post 78	22 075 000	979 810 000	1 001 885 000
Kap. 1700, post 79	0	2 239 250 000	2 239 250 000
Kap. 1716, post 51	0	274 775 000	274 775 000
Kap. 1760, post 01	3 527 000	49 075 000	52 602 000
Kap. 1760, post 44	0	150 000	150 000
Kap. 1760, post 45	124 960 000	774 365 000	899 325 000

Tall i kolonnene "Overført fra i fjor" og "Årets tildelinger" er basert på rammeskriv av 5. januar 2023.

Midler på kap. 176001, 176044 og 176045 tildeles flere virksomheer i forsvarssektoren.

Tall er ikke redusert med avgitte belastningsfullmakter.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Inntektstørrelse iht. avgitte belastningsfullmakter(-)*	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
170001/470001		112 572 119	-95 107 521	17 464 598	3 103 710	923 374	21 491 682		33 939 000	33 939 000	21 491 681
170021	"Overslagsbevilgning"	136 336 487	-113 739 449	22 597 038	0	0	ikke aktuell		ikke aktuell	ikke aktuell	ikke aktuell
170022	"Kan overføres"	56 479 757	0	56 479 757	2 555 495	0	59 035 212		431 673 000	431 673 000	59 035 212
170043	"Kan overføres"	2 154 611	0	2 154 611	0	0	2 154 611		4 513 000	4 513 000	2 154 611
170052	"Kan overføres"	-547 754	0	-547 754	547 754	0	ikke aktuell		ikke aktuell	ikke aktuell	ikke aktuell
170060	"Kan overføres"	0	0	0	0	0	ikke aktuell		ikke aktuell	ikke aktuell	ikke aktuell
170071	"Kan overføres"	7 070 160	0	7 070 160	0	0	7 070 160		7 070 160	7 070 160	7 070 160
170073	"Kan overføres"	77 802 626	0	77 802 626	0	0	77 802 626		77 802 626	77 802 626	77 802 626
170078	"Kan overføres"	31 107 340	0	31 107 340	0	0	31 107 340		31 107 340	31 107 340	31 107 340
170079	"Kan nyttes under kop. 172001"	-1 000	0	-1 000	1 000	0	ikke aktuell		ikke aktuell	ikke aktuell	ikke aktuell
171651	"Kan nyttes under kop. 172001"	9 886 849	0	9 886 849	0	0	ikke aktuell		ikke aktuell	ikke aktuell	ikke aktuell
FDs andel kap 1760/01**		47 636 277	-35 670 191	11 966 086	0	0	ikke aktuell		ikke aktuell	ikke aktuell	ikke aktuell
FDs andel kap 1760/44**		150 000	0	150 000	0	0	ikke aktuell		ikke aktuell	ikke aktuell	ikke aktuell
FDs andel kap 1760/45**		360 968 523	-91 977 474	268 991 049	0	0	ikke aktuell		ikke aktuell	ikke aktuell	ikke aktuell

* Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-23, umatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Opplysninger om avgitte belastningsfullmakter på inntektskapitler*

Kapittel og post	Merinntekt og mindreinntekt (-)	Inntektstørrelse iht. avgitte belastningsfullmakter	Merinntekt og mindreinntekt (-) etter avgitte belastningsfullmakter
470001	3 652 464	923 374	4 575 838

* Denne delen skal kun fylles ut og presenteres av virksomheter som har avgitt belastningsfullmakter på inntektskapitler.

Merinntektsfullmakter

Iht. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt, jf. Innt. 7 S (2021-2022) til Prop. 1 S (2021-2022), kan alle merinntekter benyttes til å overstrøke enhver utgiftsbevilgning. Merinntekt på kr. 548 754,- fra kap. 470001 er benyttet til å dekke inn merutgift på kappost 170652 og 170079

Mottatte belastningsfullmakter:

Mindreforbruk på mottatte belastningsfullmakter kan ikke overføres til 2023.
 FD har i 2022 mottatt kr. 1 150 000,- i belastningsfullmakt på kap. 0021, post 01. Bruken av fullmakten fremkommer av bevilgningsrapporteringen med en utgiftsføring på kr. 1 120 293,- i 2022.
 FD har i 2022 mottatt kr. 3 540 000,- i belastningsfullmakt på kap. 0100 post 45. Bruken av fullmakten fremkommer av utgiftsføring på kr. 254 300,12,- i 2022.
 FD har i 2022 mottatt kr. 2 460 000 mill. kroner i belastningsfullmakt på kap. 0140 post 45. Bruken av fullmakten fremkommer av bevilgningsrapporteringen med en utgiftsføring på kr. 176 717 i 2022.
 FD har i 2022 mottatt kr. 250 000,- i belastningsfullmakt på kap. 0118 post 71. Bruken av fullmakten fremkommer av bevilgningsrapporteringen med en utgiftsføring på kr. 250 000,- i 2022.
 FD har i 2022 2,5 mill. kroner i belastningsfullmakt på kap. 0159 post 71. Bruken av fullmakten fremkommer av bevilgningsrapporteringen med en utgiftsføring på kr. 1 694 664,05 2022.
 FD har generell fullmakt til å belaste kap. 0471, post 71 (statens erstatningsansvar) iht. Rundskriv nr. G01/2017 av 04.04.2017. Bruken av fullmakten fremkommer av bevilgningsrapporteringen med en utgiftsføring på kr. 1 251 913 i 2022.
 FD har generell fullmakt til å belaste kap. 1633, post 01 (Netto-ordning for MVA i staten) iht. Rundskriv R-116 av 12.03.2015. Bruken av fullmakten fremkommer av bevilgningsrapporteringen med en utgiftsføring på kr. 157 683 837,24 i 2022.

Avgitte belastningsfullmakter på utgiftsiden og på inntektsiden*

Forsvaret har mottatt en belastningsfullmakt på kap. 170001 på 95,532 mill. kroner i 2022. I tillegg har de fullmakt til å posere og benytte inntekter som er knyttet til samme aktiviteter som belastningsfullmakten på utgiftsiden. Bruken av fullmakten på utgiftsiden fremkommer av statsregnskapet med en utgiftsføring på kr. 95 107 521,35 - i 2022. Bruken av fullmakten på inntektsiden fremkommer av bevilgningsrapporteringen med en inntektssføring på kr. 923 374,42 - i 2022. Korrigert for inntektene (iht. merinntektsfullmakten) har forsvaret en netto-utgiftsføring knyttet til belastningsfullmakten på kr. 94 184 146,93,-. Forsvarets forbruk er således innen for fullmaktens grenser.

FD har i 2022 avvakt 129 mill. kroner i belastningsfullmakt på kap. 1700, post 21, til Statens Pensjonskasse (SPK). SPK forvalter den særskilte kompensasjonsskjemaet for personell som har pådratt seg psykiske belastningsskader i utenlandsoperasjoner.

Bruken av fullmakten fremkommer av statsregnskapet med en utgiftsføring på kr. 111 451 304,70,- i 2022.

FD har i 2022 avvakt 3,111 mill. kroner i belastningsfullmakt på kap. 1700, post 21, til Statens sivilrettsforvaltning.

Bruken av fullmakten fremkommer av statsregnskapet med en utgiftsføring på kr. 2 288 143,94,- i 2022.

Nasjonal Sikkerhetsmyndighet har mottatt en belastningsfullmakt på kap. 1760, post 01 på 40-648 mill. kroner i 2022. Bruken av fullmakten på utgiftsiden fremkommer av statsregnskapet med en utgiftsføring på kr. 35 670 190,64 mill. kroner i 2022.

Nasjonal Sikkerhetsmyndighet har mottatt en belastningsfullmakt på kap. 1760, post 45 på 97,119 mill. kroner i 2022. Bruken av fullmakten på utgiftsiden fremkommer av statsregnskapet med en utgiftsføring på kr. 91 977 473,51 i 2022.

Delte kapitler**

Flere kapitler på forsvarsbudsjettet er delt mellom de ulike entene i forsvarssektoren

Oversikten viser FDs andel på disse kapitlene. I forbindelse med beregning av mulig overføring til 2023 er det totale resultatet på posten som er avgjørende.

Mulig overføring til 2023 vises av den grunn ikke.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2022

	Note	2022	2021
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	8 514 000	5 357 000
Salgs- og leieinnbetalinger*	1	75 469 912	66 852 737
Andre innbetalinger*	1	6 851 007	7 936 857
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		<i>90 834 919</i>	<i>80 146 594</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	479 851 511	442 340 498
Andre utbetalinger til drift	3	864 527 507	811 504 091
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		<i>1 344 379 017</i>	<i>1 253 844 589</i>
Netto rapporterte driftsutgifter		1 253 544 099	1 173 697 995
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	217 704 999	150 296 028
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 9 del B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	68 008	70 783
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		<i>217 773 007</i>	<i>150 366 812</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		217 773 007	150 366 812
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	242 655 653	6 125 998
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>242 655 653</i>	<i>6 125 998</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	3 695 058 867	823 468 681
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>3 695 058 867</i>	<i>823 468 681</i>
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler **			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		512 273	484 358
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		57 186 638	52 638 830
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		157 863 837	129 473 771
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		<i>100 164 927</i>	<i>76 350 583</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		5 023 885 246	2 217 758 073
Oversikt over mellomværende med statskassen ***			
Eiendeler og gjeld		2022	2021
Fordringer på ansatte		1 969 488	2 022 137
Kontanter		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-17 973 952	-17 315 089
Skyldige offentlige avgifter		823 164	1 230 496
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse****		-14 256 800	0
Mottatte forskuddsbetalinger		0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)		12 402	2 712
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger		2 770 499	16 237
Sum mellomværende med statskassen	8	-26 655 199	-14 043 507

*Kr. 153 000 pr. 31.12.2022 er flyttet fra "Andre innbetalinger" til "Salgs- og leieinnbetalinger" for å få sammenlignbare tall mellom 2021 og 2022.

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	8 514 000	5 357 000
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	8 514 000	5 357 000
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt, avgiftspliktig	74 499 912	66 548 730
Salgsinntekt, unntatt avgiftsplikt*	153 000	140 007
Annen leieinntekt	817 000	164 000
Sum salgs- og leieinnbetalinger	75 469 912	66 852 737
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	0	824 700
Fakturering lønn	6 275 554	6 639 438
Fakturering reisekostnader	175 452	65 993
Fakturering IKT begrenset nett*	0	0
Fakturering diverse	400 000	406 726
Sum andre innbetalinger	6 851 007	7 936 857
Sum innbetalinger fra drift	90 834 919	80 146 594

*Kr. 153 000,- pr. 31.12.2022 er flyttet fra "Fakturering IKT begrenset nett" til "Salgsinntekt unntatt avgiftsplikt".

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2022	31.12.2021
Lønn		
Arbeidsgiveravgift	373 699 079	346 600 657
Pensjonsavgifter*	57 186 638	52 638 830
Sykepenger og andre refusjoner (-)	42 963 160	37 348 693
Andre ytelser	-12 889 936	-9 425 591
Sum utbetalinger til lønn	479 851 511	442 340 498

Antall utførte årsverk:

399

383

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Arbeidsgiverandelen utgjør 12,66% og medlemsandelen 2% i 2022

Før virksomheter som i 2022 benyttes en forenklet modell for premiebetralling

Før regnskapsåret 2021 benyttes virksomheten en forenklet modell for premiebetralling, noe som innebar betaling av en fast premiesats for arbeidsgiverandelen på 12 prosent.

Forklaring til endringen av arbeidsgiverandel mellom 2021 og 2022

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler alle statlige virksomheter en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien.

At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold. Ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets oppføring. Medlemsandelen på to prosent av lønnsrunnlaget er uendret.

Før virksomheter som mottok tilleggsfaktura fra SPK i desember 2022

Pensjonspremien for 2022 er basert på en oppdatert årsprognose fra SPK. I denne prognosen er det benyttet lik lønnsvekst for alle ansatte i beregningen av pensjonspremie, i stedet for individuell lønnsvekst.

Dette skyldes at individuelle lønnspåslag ikke var klar i tide til å bli inkludert i terminfakturaen for 6. termin 2022 fra SPK. Virkningen av individuelle lønnspåslag vil derfor først inngå i premiefakturaen for 1. termin 2023.

Bruk av oppdatert årsprognose for regnskapsføring av pensjonspremie i 2022 gir følgende ikke et helt riktig bilde av faktisk pensjonspremie for 2022 og 2023 blir riktig totalt sett, men fordelingen mellom de to regnskapsårene vil ikke være helt presis.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2022	31.12.2021
Husleie	34 671 629	30 787 220
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	3 129 408
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	5 631 867	7 023 082
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	26 814 448	16 202 037
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 308 488	2 449 741
Mindre utstyrsanskaffelser	5 114 431	15 215 163
Leie av maskiner, inventar og lignende	44 036 004	45 551 866
Kjøp av konsulenttenester	529 851 276	460 474 758
Kjøp av andre fremmede tenester	175 924 781	199 596 655
Reiser og diett	15 896 885	5 372 815
Øvrige driftsutgifter	25 277 698	25 701 348
Sum andre utbetalinger til drift	864 527 507	811 504 091

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	68 008	70 783
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	68 008	70 783

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	10 420 402	617 008
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	56 431 806	90 262 077
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	150 852 791	59 416 942
Sum utbetaling til investeringer	217 704 999	150 296 028

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2022	31.12.2021
Renteinntekter til Statskassen	9 940	0
Tilfeldige og andre inntekter*	242 645 713	6 125 998
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	242 655 653	6 125 998

* kr. 235 000 000,- gjelder innbetalt erstatningsbeløp.

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2022	31.12.2021
Overføringer til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter (nettobud):	264 888 151	249 539 000
Tilskudd til kommuner	661 709	1 050 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	6 273 349	7 434 646
Tilskudd til finansielle foretak	1 824 278	0
Tilskudd til husholdninger	0	220 000
Tilskudd til ideelle organisasjoner	70 102 485	73 681 500
Tilskudd til statsforvaltningen	250 611 307	127 871 721
Tilskudd til utlandet*	3 100 697 588	363 671 814
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	3 695 058 867	823 468 681

* kr. 2 639 250 000,- gjelder militær støtte til Ukraina

NOTE 8

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2022	31.12.2022	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	197 929 535	0	197 929 535
Obligasjoner	0	0	0
Sum	197 929 535	0	197 929 535
Omløpsmidler			
Kundefordringer	8 640 953	0	8 640 953
Andre fordringer	1 969 488	1 969 488	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	10 610 441	1 969 488	8 640 953
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-47 886 200	0	-47 886 200
Skyldig skatterekk	-17 973 952	-17 973 952	0
Skyldige offentlige avgifter	-833 779	823 164	-1 656 943
Annen kortsiktig gjeld**	2 782 901	-11 473 899	14 256 800
Sum	-63 911 029	-28 624 687	-35 286 343
Sum	144 628 947	-26 655 199	171 284 146

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 9 B

** Leverandørgjelden er manuelt korrigert med fakturaer som har fakturadato i 2022 og forfall i 2023, kr. 28 185 234,17-. I totalt beløp for kortsiktig gjeld utgjør tilskuddsgjeld kr. 2 664 746,-. Posten vil således ikke stemme med tilsvarende tall i FDs regnskapssystem.

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

Aksjer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i sels	Balanseført verdi i regnskap*
Rygge 1	29.05.2019	30 000	100 %	100 %	2 104 843	334 201 761	197 929 535
Balanseført verdi 31.12.2022							

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

** Regnskapet for 2022 for Rygge 1 AS er ikke ferdigstilt pr. rapporteringsdato. Det er benyttet tall fra selskapets årsregnskap for 2021.

Prinsippnote til årsregnskapet 2022

Årsregnskap for Forsvarsdepartementet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av 15.12.2022. Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Forsvarsdepartementet er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger Forsvarsdepartementet står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Forsvarsdepartementet har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet Forsvarsdepartementet har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser Forsvarsdepartementet står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Forsvarsdepartementet har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Forsvarsdepartementet har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke rapportert som en inntekt til statsregnskapet og derfor ikke vist som inntekt i artskontorrapporteringen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen Spesifisering av bokført avregning med statskassen. Notene viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Forsvarsdepartementet har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifisering og leverandørspesifisering. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner

bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.